

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.798/2025/12.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Nagy Antal, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2026. január 29.
Az ügy tárgya: csalás büntette és más bűncselekmény
Terhelt: ...
Első fok: Egri Városi Bíróság, 16.B.562/2009/15., ítélet, tárgyalás,
2010. április 19. (jogerő: 2010. május 5.)
Másodfok: —
Az indítvány előterjesztője: a terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva az Egri Városi Bíróság 16.B.562/2009/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I.1. Az Egri Városi Bíróság a 2010. április 19-én meghozott és 2010. május 5-én jogerőre emelkedett 16.B.562/2009/15. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] és közokirat-hamisítás büntetében [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pont]. Ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás a következőket rögzíti:

- A terhelt a rendszám 1, átrendszámozást követően rendszám 2 forgalmi rendszámú Audi A3 típusú személygépkocsi megvásárlása érdekében 2005. március 25-én a bank 1-gyel kölcsönszerződést kötött, a kölcsön összege 2.000.000 forint volt.
- A terhelt a kölcsönszerződés megkötése során benyújtott 2 darab munkáltatói igazolást, amely szerint a cég 1 2001. január 1-től a terhelt édesapját, személy 1-et mint üzletvezetőt, illetve személy 2-t pedig 2003. január 1-től mint eladó szervizest alkalmazza.
- Személy 1 és személy 2 soha nem állt a cég 1 alkalmazásában, a munkáltatói igazolást a terhelt töltötte ki és írta alá nevezettek helyett a kezesi nyilatkozatot.
- A szerződés megkötése során a terhelt az édesapja személyi adatait – születési hely és idő, anyja neve, személyi igazolvány száma – diktálta be, így a szerződésben adósként személy 1 szerepelt. A terhelt ily módon az adós személyével kapcsolatban és kezesség vállalása tekintetében tévedésbe ejtette a hitelintézetet.
- A csalással okozott kár 2.000.000 forint.
- Ezen cselekménnyel kapcsolatban az ügyész büntethetőséget megszüntető okra – elévülésre hivatkozással – nem emelt vádat.
- 1. A terhelt a jármű forgalomba helyezése iránt az okmányirodában nyújtott be kérelmet.
- A kérelem és mellékletei alapján a járműnyilvántartásba 2005. március 25-én valótlannul tulajdonos üzembentartóként személy 1 jegyezte be a hatóság.
- A bank 1-gyel kötött kölcsönszerződés alapján továbbá bejegyezte a hatóság azt is a járműnyilvántartásba, hogy a jármű opcióval terhelt.
- 2. A terhelt 2006 szeptembere és decembere között több alkalommal kért kölcsön a sértettől, 2006 novemberében 300.000 forintot, és 2006. december 1-jén további 250.000 forintot.
- A sértett és a terhelt 2007. március 7-én település 1-ben utólagosan kölcsönszerződés nevű iratot készítettek, amelyben a terhelt vállalta, hogy a szerződésben megjelöltek szerint 2006. december 1-jével felvettnek feltüntetett kölcsönként, 1.500.000 forint összeget 2007. március 7-ig egyösszegben visszafizeti. A kölcsönszerződést 2006. december 1-re dátumozták.
- Az eljárás során nem lehetett azt kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a terhelt 550.000 forint összegen kívül más, általa vissza nem fizetett kölcsönt is felvett volna a sértettől.
- A sértett és a terhelt a „kölcsönszerződés” nevű irat elkészítésével egyidejűleg üres adásvételi szerződést kötött, amelyet kizárólag a terhelt írt alá. Az adásvételi szerződést később töltötték ki azzal a céllal, hogy a sértett az általa vélt tartozás fejében a rendszám 2 forgalmi rendszámú Audi A3 típusú személygépkocsi tulajdonjogát megszerezze.
- A gépkocsira vonatkozó üres adásvételi szerződést a terhelt már a kölcsönadást követően írta alá, az a kölcsön nyújtása időpontjában a kölcsön feltételeként és annak biztosítékául sem szolgált.
- A terheltnek a megjelölt két kölcsön felvétele időpontjában nem volt reális lehetősége a kölcsön visszafizetésére, 2006. novemberben és decemberben a korábbi tartozásainak meg nem fizetése miatt végrehajtási eljárás is folyt ellene.
- A csalással okozott 550.000 forint kár nem térült meg.

[3] II.1. A jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, annak törvényi okát a Be. 637. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában megjelölve.

[4] Indítványa indokolásában arra hivatkozott, hogy a 2005. március 25-én elkövetett cselekmények miatt a terhére megállapított csalás büntette és közokirat-hamisítás büntette

büntethetősége 3 év elteltével elévülés miatt megszűnt. A 2006. évi magánkölcson ezekről időben elkülönülő volta okából a folytatólagosság megállapítására sem lett volna lehetőség, ezért kérte a terhére rótt bűncselekmények „elévülés szempontjából történő külön-külön vizsgálatát”.

[5] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.859/2025/2., illetve a BF.859/2025/5. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[6] A terhelt álláspontját tévesnek minősítve mutatott rá, hogy a bank 1-gyel 2005. márciusában kötött kölcsönszerződésre vonatkozó tények csupán a terhelt terhére rótt cselekmények történeti előzményének tekinthetők, ekként a csalás folytatólagosként való minősítésében szerepe – ahogyan azt a vádirat, illetve a jogerős ítélet is tartalmazza – nincs.

[7] Hangsúlyozta, hogy az irányadó tényállás a sértett sérelmére elkövetett csalást minősítette folytatólagosan elkövetettnek, melynek alapja a 2006. novemberi és 2006. decemberi kölcsönfelvétel volt. Minthogy a terhelt terhére megállapított bűncselekmény mindkét esetben csalás volt, és az elkövetés körülményei a folytatólagosság törvényben meghatározott ismérveit maradéktalanul tükrözték, a törvényi egység megállapítása törvényes.

[8] Az 1978. évi IV. törvény 33. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint a 35. § (1) bekezdésében írtak idézése mellett mutatott rá, hogy a terhelt terhére rótt bűncselekmények esetében a büntethetőség nem évült el. Az elévülést félbeszakító eljárási cselekmények taxálásával összhangban hangsúlyozta, hogy sem az 1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősülő közokirat-hamisítás, sem pedig az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző, azonban a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás esetében nem telt el 3 év az ügy előbbre vitelét célzó érdemi eljárási cselekmény nélkül, ekként a bűncselekmények befejezettségéhez képest a terhelt által hivatkozott büntethetőségi akadály nem állt be.

[9] Ezért indítványozta, hogy a Kúria az Egri Városi Bíróság felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletét hatályában tartsa fenn.

[10] **III. A felülvizsgálati indítvány alaptalan.**

[11] 1. A felülvizsgálat az a Be. XC. fejezetében szabályozott rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben – anyagi vagy eljárásjogi kifogás által – az anyagi jogerő bekövetkeztével lezárt büntetőjogi főkérdés ismételt eldöntésének lehetőségét biztosítja. Mint rendkívüli jogorvoslat kivételes jellegét a büntetőeljárási kódex a támadható határozatok körének, a jogorvoslat okainak, a felülbírálat terjedelmének korlátozásával biztosítja és ehhez megfelelően az általános eljárástól eltérő eljárási szabályokat is alkot.

[12] A Be. 659. § (5) bekezdése értelmében a Kúria a megtámadott határozatokat – a (6) bekezdés szerinti kivétellel – csak a felülvizsgálati indítványban megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül.

[13] 2. A Kúria töretlen gyakorlata szerint a kezdő- vagy utóiratként beérkezett beadványokat minden esetben a tartalmuk szerint kell megítélni, így azok jogi jellegének megítélése – különösen a védő vagy jogi képviselő nélkül eljáró előterjesztő esetén – az abban foglaltak gondos vizsgálatát teszi szükségessé.

[14] A terhelt – tévesen perújítás lefolytatását célzó – indítványát a felülvizsgálat törvény szerinti okának (Be. 649. §) megjelölése nélkül, a terhére rótt bűncselekmények büntethetőségének elévülésére alapította, azaz – hivatkozása szerint – bűnösségét a bíróság annak ellenére állapította meg, hogy vele szemben az eljárás megszüntetését megalapozó ok állapítható meg.

[15] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írtak értelmében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[16] A megjelölt törvényhely felülvizsgálati okként tehát akkor valósul meg, ha a jogerős ítéleti tényállásban foglalt terhelti magatartás nem meríti ki (semmilyen) bűncselekmény törvényi tényállási elemeit, avagy – ugyancsak az irányadó tényállásból kitűnően – büntethetőséget kizáró vagy megszüntető ok ellenében ítélte el a terheltet a bíróság. Ilyen esetben az indítvány célja kizárólag a terhelt felmentése, vagy vele szemben az eljárás megszüntetése lehet.

[17] Mindezért a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozatot – a Be. 659. § (1) bekezdése értelmében – az abban rögzített tényállás alapulvételével egyrészt a felülvizsgálat indítvány tartalma szerint hivatkozott, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott okból, másrészt a Be. 649. § (2) bekezdésben meghatározott eljárásjogi szabálysértések tekintetében – a Be. 659. § (5) bekezdése alapján – hivatalból vizsgálta felül.

[18] 3. Az elévülés figyelmen kívül hagyásával meghozott érdemi ügydöntő határozat meghozatala anyagi jogi szabálysértés, így amennyiben a büntethetőség elévülése bekövetkezett, ám a bíróság jogerős ügydöntő határozatával mégis megállapította a terhelt bűnösségét, a bűnösség törvénysértő megállapítása a felülvizsgálati ok.

[19] Ugyanakkor a bűncselekmény elévülési ideje a cselekmény törvényes minősítéséhez igazodik. Így azt is szükséges vizsgálni, hogy a jogerős ítéletben megállapított minősítés törvényes volt-e, mely kérdésre igenlő válasz adható.

[20] A bűncselekmény elkövetésekor, illetve elbírálásakor az 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (továbbiakban: korábbi Btk.) volt hatályos.

[21] A Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. A terhelt felülvizsgálati indítványában valójában azt nem is sérelmezte.

[22] A teljesség kedvéért azonban szükséges hangsúlyozni, hogy az ítélet 1. tényállás pontját megelőzően leírt, 2005. március 25-én a bank 1-gyel kötött kölcsönszerződésre vonatkozó megállapításokat a terhelt büntetőjogi felelőssége körében a bíróság nem értékelte, minthogy – az elévülésre figyelemmel – az ügyészség vádat sem emelt (elsőfokú ítélet 2. oldal utolsó előtti bekezdés). Ebből fakadóan téves álláspontot tükröz a terhelt azon érvelése, mely a folytatólagoasság megállapítását ezen, a vád – így értelemszerűen az ítélet – részét nem képező cselekvőségével állította párhuzamba.

[23] Az irányadó tényállás alapján nem kétséges, hogy a bíróság a sértett sérelmére elkövetett 2. tényállási pont alatti csalást minősítette – egyébként törvényesen – folytatólagoosan elkövetettnek, minthogy az minden elemében megfelel a korábbi Btk. 12. § (2) bekezdésben körülírt törvényi egység kritériumainak.

[24] Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy az elkövetéskor, illetve az elbíráláskor hatályos korábbi Btk. szerint a terhelt terhére rótt, a 318. § (1) bekezdésbe ütköző és (2) bekezdés szerint minősülő csalás büntettének és a 274. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősülő közokirat-hamisítás büntettének büntetési tétele egyaránt 3 évig terjedő szabadságvesztés.

[25] A korábbi Btk. 33. § (1) bekezdése szerint a büntethetőség elévül a) olyan büntett esetén, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, 20 év; b) egyéb bűncselekmény esetén a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább 3 év elteltével. Azaz jelen ügy tárgyát képező cselekmények esetében az elévülési idő 3 év lenne.

[26] Az elévülés kezdő napjára vonatkozó törvényi előírás az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos korábbi Btk. alapján megegyezik, azaz befejezett bűncselekmény esetén az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul [korábbi Btk. 34. § a) pont].

[27] Az elévülést félbeszakítja a bíróságnak, az ügyészségnek, illetve a nyomozó hatóságnak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárás cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik [korábbi Btk. 35. § (1) bekezdés]. A korábbi Btk. 318. § (1) bekezdésében írt csalás büntettét az követi el, aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz; míg a korábbi Btk. 274. § (1) bekezdés c) pontjában írt közokirat-hamisítás büntettét az valósítja meg, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tény vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

[28] A jogerős ítéletben a terhelt terhére megállapított vagyon elleni bűncselekmény elkövetési ideje 2006. november és 2006. december 1.

[29] E bűncselekmény miatt 2009. július 29-én emelt vádat az ügyészség, amikor az elévülés határideje ismét elkezdődött, az érdemi határozatot pedig 2010. április 19-én hozta meg a bíróság.

[30] A közbizalom elleni bűncselekmény 2005. március 25-i befejezettségéhez képest tény, hogy a zártörés vétsége miatt 2007. november 30-án elrendelt nyomozásban személy 1 tanúvallomása alapján a nyomozó hatóság megállapította, hogy a rendszám 2 forgalmi rendszámú gépkocsi tulajdonosa nem személy 1 volt, a 2008. január 21-én kelt rendőri előterjesztés szerint a további nyomozás már arra irányult, hogy a jármű miként kerülhetett a nyilvántartásban személy 1 nevére. A 2008. március 13-án kelt rendőri előterjesztésből kitűnik, hogy személy 1 azon nyilatkozata alapján, mely szerint nem tőle származó aláírása szerepel a szerződésen, igazságügyi írásszakértői vélemény beszerzése iránt intézkedett a nyomozóhatóság.

[31] A korábbi Btk. már idézett 35. § (1) bekezdésében írtakkal összhangban – egyetértve a Legfőbb Ügyészség átiratában kifejtettekkel – a bűncselekmény elévülését csak azok az – ügy előre vitelét célzó, tehát érdemi – eljárási cselekmények szakítják félbe, amelyek ténybeli alapja azonos az utóbb vád tárgyává tett cselekmény ténybeli alapjával (tárgyi feltétel); illetve, amelyek meghatározott személy – a későbbi terhelt – ellen, a fentebb említett tények bekövetkezésében, előidézésében játszott szerepének tisztázására irányul (személyi feltétel). Mindezen feltételek együttes teljesülése esetén az elévülés attól függetlenül félbeszakad, hogy a büntetőeljárás a későbbi vádlott, ismeretlen személy, vagy más ismert személy ellen indult-e meg, illetve, hogy a vádlottal szemben a bűncselekmény megalapozott gyanúját közölte-e a nyomozóhatóság és gyanúsítottkénti kihallgatta-e. Mindebből következően a büntethetőség elévülését az ismeretlen tettes személyének felkutatása érdekében foganatosított eljárási cselekmény is félbeszakítja (Bfv.I.660/2013/10.).

[32] Mindezeket figyelembe véve megállapítható, hogy a felülvizsgálati indítványt benyújtó terhelt álláspontjával szemben a jogerős ügydöntő határozatban elbírált cselekmények tekintetében indult büntetőeljárásban a nyomozó hatóság és a bíróság által a cselekmény elkövetése miatt azok elkövetőjével szemben, avagy az elkövető személyének felderítése érdekében foganatosított, az ügyet érdemben előre vivő, azt eredményező eljárási cselekménye megszakította. Ezért a büntetőtörvény szabályozása szerint nem következett be a büntethetőség elévülése.

[33] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a terheltnek a bűncselekmények büntethetőségének elévülésére alapított és a bűnösség megállapítását vitató felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[34] 4. Miután a Kúria nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a megtámadott határozatokat hatályában fenntartotta.

[35] *A döntés elvi tartalma*

A jogerős ügydöntő határozatban elbírált cselekmények tekintetében indult büntetőeljárásban a nyomozó hatóság és a bíróság által a cselekmény elkövetése miatt azok elkövetőjével szemben, avagy az elkövető személyének felderítése érdekében foganatosított, az ügyet érdemben előre vivő, azt eredményező eljárási cselekmény az elévülést megszakítja.

[36] **IV.** A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[37] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2026. január 29.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Antal s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró